

Güclü dövlət, qətiyyətli lider, prinsipial siyasət

"Biz öz hesabımıza yaşayırıq, yaxşı da yaşayırıq. Bundan daha da yaxşı yaşayacağıq. Bütün bu uğurların təməlinə Azərbaycan xalqının iradəsi, qətiyyəti, istedadı dayanır. Bütün Azərbaycan xalqına üz tutub deyirəm ki, mən ölkənin Prezidenti kimi, bundan sonra da Azərbaycanın müstəqil siyasətini aparacağam, bu yoldan dönməyəcəyəm. Azərbaycanın uğurlu gələcəyini təmin etmək üçün biz bundan sonra da bərabər çalışmalıyıq".

İlham ƏLİYEV

Adətən insan tək qalanda özünü arxasız və kimsəsiz hiss edir, gücsüzlüyün dəhşətlərini dərinlən duyur. Bütövlükdə millət heç zaman özünü zəif və tənha saymır. Amma tarixdə bu kimi hallar olur. Bədbəxtlikdən Azərbaycan xalqı ötən əsrin 90-cı illərində belə vəziyyətə düşdü.

XX əsrdə Azərbaycanın ikinci dəfə dövlət müstəqilliyi qazanmasına imkan yaranmışdı. Amma imperiyasevər qüvvələr bunun qarşısını almağa çalışırdılar.

Xəyanətkar ermənilər torpaqlarımıza göz dikmişdilər. Havadarlarının köməyi ilə ərazilərimizi kəndbəkənd işğal edirdilər. "Xeyir-dua"larını isə cəllad Qorbaçovdan almışdılar.

Keçmiş sovetlər ittifaqının dünyaya çıxışı olan informasiya agentlikləri və mərkəzi qəzetlər azərbaycanlıları "vəhşi və qaniçən", erməniləri isə "məzlum və zavallı millət" kimi dünyaya təqdim edirdi. İkilik standartların aludəçisi olan beynəlxalq qurum və təşkilatlar isə haqqı nahaqqa qurban verməyə başlamışdılar.

Bütün bunlarla bəhəm Moskva müstəqillik niyyətinə düşən Azərbaycana qulaqburması vermək və digərlərinə də görk etmək üçün 20 yanvar 1990-cı ildə Bakıya tərkibi əsasən ermənilərdən ibarət olan qoşun yeritdi, dinc əhalini güllə-barana tutdu. Mərkəzdən ədalət və kömək gözləyən qırmızı ordunu "humanist və xilaskar" kimi tanıyan, "xalqlar dostluğu və proletar beynəlmiləçiliyi" şüarı altında tərbiyələndirilən xalq çəş-baş vəziyyətinə düşdü. Moskva ermənilərin fitvası ilə qırmızı ordunun silahları və zirehli texnikası vasitəsilə haqq-ədalət tələb edən, "torpaqdan pay olmaz" söyləyən insanları qırdırırdı. Televiziya və radio işləmir, qəzetlər çıxmır, xalqın başına gətirilən müsibətlər dünyaya təhrif edilmiş formada çatdırılırdı

Millət təklənmiş, köməksiz və aciz vəziyyətə salınmışdı.

Həqiqi rəhbər xalqına arxa və dayaqdır

Bu zaman sanki möcüzə baş verdi. Böyük siyasətdən uzaqlaşdırılmış, həyatı təhlükə qarşısında olan ulu öndər Heydər Əliyev Moskvadakı Azərbaycan nümayəndəliyinə gələrək bu qırğına, haqsızlığa qəzəb və etirazını bildirdi. "Bu qırğını törədənlər tarix qarşısında məsuliyyət daşıyırlar" - dedi. Sanki aydın səmada şimşək çaxıb, göy guruldamışdı. Görünməmiş bir cəsarət - Kreml və onun ikiüzlü siyasəti ifşa edilirdi. Xalq bu cəsarətdən və hadisəyə dərhal verilən siyasi qiymətdən təskinlik tapdı:

Əsl həqiqət ucadan söylənmişdi!

Murdar niyyətlər ifşa edilmişdi!

Mərkəzin ikiüzlü siyasətinin mahiyyəti açıqlanmışdı!

Azərbaycan xalqı daha özünü kimsəsiz və arxasız hesab etmirdi! Onun dadına yetəni, sözünü deyəni, düşmənlərini faş edəni vardı!

Bir şəxsiyyət xalqa arxalı olduğunu xatırlatdı!

Milyonlar bir nəfərin şəxsində özünü güclü və inamlı hiss etdi!

Həqiqi rəhbər xalqına arxa və dayaqdır - müdrik deyimi tarixi məqamda bir daha təsdiqini tapdı!

Öz xalqına və millətinə bağlı olmayan, dünyanın gərdisindən baş açmayan, maymaq və bacarıqsız başbilənlərinin ağrı-acısını Azərbaycan xalqı çox çəkmişdi. Ermənistandan qovulan soydaşlarımızı Dağlıq Qarabağda məskunlaşmağa qoymayan "ermənilər geri qayıdır" deyə xalqa gözaydınlığı verən bambılı Vəzirov, əslində, xalqın dövlət başçısına bəslədiyi inam və etibarını itirmişdi. Ondan sonra Moskvanın əli ilə hakimiyyətə gələn qətiyyətsiz A. Mütəllibov, azadlıq hərəkatının dalğalarında iqtidara yiyələnən AXC-Müsavat cütlüyü qorxaq və səriştəsiz hərəkatları ilə xalqla dövlət arasındakı uçurumu daha da dərinləşdirdilər.

Ümid və etibarın yeganə ünvanı ulu öndər Heydər Əliyev sayılırdı.

Xalqın ən böyük istəyi onu yenidən dövlət sükani arxasında görmək idi!

Gec də olsa, Azərbaycan xalqı istək və arzusuna qovuşdu, tarixi qayıdış baş verdi!

Bununla da, Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi əbədiyyə çevrildi!

Bununla da, xalq-rəhbər birliyi real təcəssümünü tapdı!

Bununla da, Azərbaycanın yeni dövrünün, həqiqi inkişaf və yüksəlişinin təməli qoyuldu!

Hamı anladı ki, Azərbaycan xalqı və dövləti üçün Heydər Əliyev siyasi kursunun alternativini yoxdur!

Ötən hər il bu inam və etibarını daha da artırır, gücləndirir!

Novruzunu dünya bayram etdi

Azərbaycanın təşəbbüsü ilə BMT-nin Baş Məclisi martın 21-ni Beynəlxalq Novruz Günü elan edib. Beləliklə, bu ildən bolluğun, bərəkətin və xeyirxahlığın təcəssümü olan Novruzunu bütün dünya bayram kimi qarşılayır. Budəfəki bayram tonqalı əsrlərin şahidi sayılan qədim Qız qalasının önündə, dövlət başçısı cənab İlham Əliyevin məşəli ilə alovlandı. Əslində, həmin gün ölkə paytaxtındakı İçərişəhər və Dənizkənarı Milli Park bütün Azərbaycanın mədəni və mənəvi varlığını özündə əlvan boyalarla əks etdirən unikal məkana çevrilmişdi.

Dövlətdəki bolluq xalqın süfrəsindən məlum olar.

Dövlətin inkişafı vətəndaşlarının rifahında görünər.

Dövlətin artan imkanları tikinti, quruculuq və abadlıq işlərində əksini tapar.

Novruz bayramı əslində, dediklərimizin təsdiqinə çevrilmişdi. Hamı evində sil-süpür aparıb, süfrəsini bayram şirniyyəti, yer-yemislə bəzəmişdi. İnsanların üz-gözündən sevinc və fərəh yağır, küçə və meydanlardan mahnı və musiqi sədaları əskilmirdi. Son illərdə Bakı və bütövlükdə ölkə ərazisi tikinti və quruculuq meydanına çevrilmiş, abadlıq işlərinin miqyası qat-qat genişlənməmişdir. Bu gün Azərbaycan təkcə ümumdaxili məhsul istehsalının artımına görə yox, həm də adambaşına düşən minik avtomobillərinin və mobil telefonlarının sayına görə öncül yerdədir. İçərişəhərdə xalq sənətinin, milli oyun və tamaşaların, Dənizkənarı Milli Parkda isə respublikanın bütün bölgələrini təmsil edən şirniyyat, xörək və geyimlərin nümunələri təqdim olunurdu.

Dövlət başçısı cənab İlham Əliyev bayram şənliklərinə xoş ovqat qatdı, musiqi parçalarını dinlədi, yumurta döyüşdürdü, təamlardan daddı. İdmançılarla şəkil çəkirdi, onlarla qol güləşirdi, pəhləvanların qolunu qatladı. Bəli, bizim cavan, güclü, idmanı sevən və sevdiren, gənclərimizin sağlam və gümrah böyümələri, müasir biliklərə yiyələnərək təhsil almalarına hər cür şərait yaradan mehriban, hamımızın qürur duyduğu Prezidentimiz var! O, Heydər Əliyev siyasi kursunun ən layiqli davamçısıdır. Azərbaycanın sürətli inkişafı, dünya birliyində söz sahibinə çevrilməsi, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ probleminin tezliklə ədalətli həlli Prezidentimizin gündəlik fəaliyyətinin əsas qayəsini təşkil edir. Dövlət başçısı İlham Əliyevin Novruz bayramının leytmotivinə çevrilən parlaq, dərin məzmunlu nitqi görülən və görülməli işlərin bir növ bəyannaməsi oldu.

Prezident qətiyyətlə, inamla danışır, prinsiplial mövqə sərgiləyirdi. Elə məqamlar var ki, onları dönə-dönə vurğulamaq lazımdır. Dövlət başçısı hamını narahat edən bir nömrəli problemdən danışdı: "Qarşımızda duran ən vacib, ən əsas problem Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həll olunmasıdır. Bu istiqamətdə müəyyən addımlar atılıb və bu gün danışıqlar prosesində Azərbaycanın mövqeləri daha da güclüdür. Bu mövqələrin gücləndirilməsində, əlbəttə ki, diplomatik səylərimizin rolu vardır. Eyni zamanda Azərbaycanda gedən quruculuq və inkişaf prosesləri, ölkəmizin güclənməsi, əlbəttə ki, danışıqlar prosesində də mövqələrimizi böyük dərəcədə möhkəmləndiribdir. Biz bu gün iqtisadi cəhətdən bölgənin ən inkişaf etmiş ölkəsiyik və bizdə olan inkişaf başqa ölkələrlə müqayisə oluna bilməz".

Ermənistan tərəfi ikili standartlara, beynəlxalq qurum və təşkilatların prinsipsiz mövqələrinə arxalanaraq danışıqları uzatmağa çalışır, sanki nəyəsə ümid edir. Prezident İlham Əliyev belə ümidlərin xülya olduğunu bir daha vurğuladı: "Biz danışıqlar prosesində öz prinsiplial mövqeyimizdən bir addım geri atmamışıq. Bir neçə il bundan əvvəl nəyi demişiksə, bu gün də həmin mövqeyin üstündə dayanırıq. Azərbaycanın ərazi bütövlüyü heç vaxt danışıqlar mövzusu olmayıb və olmayacaqdır. Azərbaycanın ərazi bütövlüyü bərpa olunmalıdır. İşğalçı qüvvələr işğal edilmiş bütün torpaqlardan çıxarılmalıdır, Azərbaycan vətəndaşları oraya qayıtmalıdır".

Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin başladığı ilk dövrlərdə mərkəzin məkri, o dövrlərdə ölkəyə başçılıq edənlərin maymaqlığı və qorxaqlığı üzündən əhalidəki ov tufəngləri belə yığılaraq kənd və şəhərlərimiz düşmən qarşısında müdafiəsiz vəziyyətdə qoyulmuşdu. Sonralar yaradılan, ayrı-ayrı qrupların və partiyaların mənafeyinə xidmət edən özünümüdafiə batalyonları isə yaxşı silahlanmadığından və bir mərkəzə tabe olmadığından torpaqların müdafiəsini təmin edə bilmədi.

Ulu öndər Heydər Əliyev xalqın arzu və tələbi ilə yenidən dövlət rəhbərliyinə qayıtdıqdan sonra nizami ordu quruculuğuna başladı. Ali hərbi məktəblər yenidən formalaşdırıldı, peşəkar zabitlər hazırlığı prosesi qaydaya salındı, dövrün tələblərinə cavab verən ordu yaradıldı. Heydər Əliyev siyasi kursunu bu sahədə də uğurla davam etdirən cənab İlham Əliyev müasir, modern ordu quruculuğunu inamla başa çatdırdı. Milli Ordumuzun yaranmasının 90 illiyinə həsr olunmuş hərbi parad bunu bütün dünyaya nümayiş etdirdi. Möhtərəm İlham Əliyev bir neçə il öncə orduya Ermənistanın illik büdcəsi həcmində vəsait ayrılacağına söz vermişdi. Bu vədini də şəərəflə yerinə yetirdi! Doğrudur, düşmənlərimiz bundan təşvişə düşür, bəzilərinə xoş gəlmir. Dövlət başçısı bu məsələyə də münasibət bildirdi: "Təsədüfi deyil ki, bizim dövlət xərclərimizin əsas hissəsi müdafiə məqsədlərinə yönəldilibdir. Bu təbiidir. Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi həll olunandan sonra əlbəttə ki, bu qədər böyük müdafiə xərclərimizə ehtiyac olmaz. Bu gün isə buna böyük ehtiyac vardır. Biz müdafiə xərclərimizi ildən-ilə artıracağıq, ordumuzu gücləndirəcəyik, yeni silahlar alacağıq, elə edəcəyik ki, Azərbaycan Silahlı Qüvvələri Ali Baş Komandanın əmrini istənilən anda qısa müddət ərzində icra edə bilsin".

Həyat gerçəkliklərdən ibarətdir.

Siyasət gerçəkliklərə söykənəndə daha inamlı və real olur. Azərbaycanın bugünkü gerçəkliklərini isə bütün

dünya görür və qəbul edir. Nədir onlar:

- Artıq Azərbaycan güclü dövlətə çevrilib!
- Onun düşünülmüş siyasət yeridən qətiyyətli lideri var.
- Azərbaycan öz prinsipial mövqeyindən heç zaman geri çəkilməyəcək!

Dövlət başçısına və ordusuna güvənən ağdamlılar tikib-qurmaqla məşğuldurlar

1994-cü il aprelin sonlarında ermənilərin Ağdama sonuncu hücumu oldu. Məqsəd Yevlaxa çıxaraq dəmir yolu qovşağını ələ keçirmək, Kür çayınadək olan əraziləri işğal etmək idi. Amma vəziyyət dəyişmişdi. Xalqın arzu və tələbi ilə yenidən ölkə rəhbərliyinə qayıdan ulu öndər Heydər Əliyev fəaliyyətə başlamışdı. Xalq və silahlı birləşmələr ümitsiz vəziyyətdən çıxmış, Kəlbəcər və Horadiz istiqamətində düşməyə güclü zərbə endirilmişdi. Ulu öndər Heydər Əliyev çox böyük uzaqgörənliklə atəşkəsə nail oldu. Beləliklə, yeni qurbanlar verilməsinin və ərazilərin işğalının qarşısı alındı, ordu quruculuğuna başlanılması, iqtisadi böhrandan qurtulması və islahatların keçirilməsi üçün nəfəsdərdi yarandı. Doğma yurd-yuvasından qovulmuş yüz minlərlə məcburi köçkünün yerləşdirilməsi, onlar üçün minimum həyat şəraitinin yaradılması da zəruri idi. Gecəni-gündüzə qatan ulu öndər Heydər Əliyev yorulmaq və istirahət bilmədən çalışır, bir neçə istiqamətdə fəaliyyət göstərirdi.

Atəşkəs ərəfəsində daha bir neçə kəndini itirən ağdamlıların xeyli hissəsi Quzanlı bölgəsində cəmlənmişdi. Bir neçə gün fasiləsiz yağan bahar yağışı düzlərə və yol kənarlarına tökülüb qalmış insanları mitilinəcəni islatmışdı. Adamlar selofan müşəmbələrə möhtac idi ki, birtəhər altında daldalansınlar. O vaxtadək Quzanlı bölgəsində 15 minə yaxın əhali yaşayırdı. Qaçqın və məcburi köçkünlərin axını bu rəqəmi 30 minə qaldırmışdı. Cəbhə bölgəsinə yaxın kəndlərdə bir ins-cins qalmamışdı. Adamlar gücləri çatandan götürərək canlarını qurtarmışdılar. Günlərlə isti çay-çörək, yorğan-döşək görməyənlər vardı. İndi ağdamlılar həmin günləri qorxulu qarabasma, dəhşətli anlar kimi xatırlayırlar. Amma unuturlar! Pis gün görməyənlər yaxşının qədrini bilməzlər - deyib aqillər! Ağdamlılar bu günlərin də, bu günləri onlara bəxş edənlərin də qədrini yaxşı bilirlər! Tezliklə doğma torpaqlarına qayıdacaqlarına isə bir an belə şübhə etməzlər!

İşğal ərəfəsində Ağdamda 160 min nəfər əhali yaşayırdı. İndi ərazinin 17 faizi əlimizdədir. Burada yaşayanların sayı artıq 90 minə keçib. Bir vaxtlar sərhəd kəndlərini saatlarla gəzəndə qarşına bir nəfər belə çıxmırdı. Hazırda hər tərəfdə canlanma duyulur. Xüsusən də yaz-tarla işlərinin keçirildiyi vaxtda. Başqa yerdə yaşayanlar Ağdama qayıtmağa növbə gözləyirlər, minnətə düşürlər. Nə baş verib? Bu istək, rayona dönmək həvəsi haradan qaynaqlanır? Bunların əyani təzahürünü görmək üçün təkəcə Ağdama getmək, baş verən dəyişikliklərin şahidi olmaq kifayətdir.

Dövlət başçıları arasında yalnız ulu öndər Heydər Əliyev qaçqın və məcburi köçkünü yiyə durdu. Ondan əvvəlki iqtidarlar qaçqın və məcburi köçkünlərin problemləri ilə nəinki yaxından və planlı qaydada məşğul olmurdu, əksinə, sanki hər şeydən məhrum olunan və hər şeyə möhtac yeni insan zümərəsinin yarandığını və onların ən adi həyat şəraitlərinin təminatının vacibliyini belə görmürdülər. Yalnız ümummilliyet lideri Heydər Əliyev beynəlxalq qurumların və humanitar təşkilatların diqqətini bu problemin həllinə yönəltdi, şəxsi nüfuzundan istifadə edərək imkanlı dövlətlərin müharibə apararı və iqtisadiyyatı ağır durumda olan Azərbaycanın ev-eşiyindən qovulmuş insanlarına sistemli şəkildə yardım göstərilməsinə nail oldu və bundan ötrü müvafiq mexanizmlər yaradıldı. Ulu öndərin təşəbbüsü və rəhbərliyi ilə qaçqın və məcburi köçkünlərin hüquqi statusunun müəyyənləşdirilməsi üçün qanunverici bazanın formalaşdırılması və onlar üçün yeni yaşayış məskənlərinin salınması işinə də başlandı. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi dövründə isə bu proses daha da sürətləndirildi, iki dəfə Dövlət Proqramı qəbul edilərək uğurla yerinə yetirildi, bütün çadır şəhərcikləri ləğv olundu.

Ulu öndər Heydər Əliyev tarixən çox qısa zamanda Azərbaycan ordusunu yaratmışdı. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında bu gün həmin ordu Qafqazın ən güclü, modern ordusuna çevrilib. Ali Baş Komandan ildə bir neçə dəfə cəbhə bölgəsində olur, hərbi hissələrə baş çəkir, əsgərlərlə bir süfrə arxasında əyləşir, söhbət edir. Təmas xəttindəki sənəklərə girərək düşmən tərəfini müşahidə edir, ordunun vəziyyətini, uğur və qayıqlarını yerində öyrənir. Artıq Azərbaycan ordusu ən müasir silahlara, tank və təyyarələrə malikdir. Müdafiə sənayesi silah-sursat istehsal edir, orduya ayrılan vəsait ilbəil artırılır. Düşmən bundan bərk narahatdır. Haqlı narahatlıqdır! Sülh danışıqları fayda verməsə Ali Baş Komandanın əmri ilə ordu öz sözünü deyəcək, müqəddəs torpaqlarımızı murdar ləpirlilərdən təmizləyəcək!

Dövlətinin və ordusunun gücünə arxalanan ağdamlılar hələ ulu öndərin rəhbərliyi dövründən doğma kəndlərinə qayıtmış, yerli həyatı axarına salmışlar. Əlbəttə, çətindir. Düşmən tülkü kimi pusquya yataraq əkin-biçinlə məşğul olan, mal-qara otaran dinc əhaliyə atəş açaraq qanını tökür, öldürür. Bəzən isə insanlar minaya düşürlər. Amma heç kim başqa yerə köçmək, əvvəllərdəki kimi qaçqın şəhərciklərinə qısılmaq niyyətində deyil! Hamı əmindir ki, dövləti və ordusu onu etibarlı qoruyur, hərbi əməliyyatların başlayacağı halda isə irəliyə gedəcəkdir!

İlk dəfə olaraq Dövlət Neft Fondundan qaçqınlar və məcburi köçkünlər üçün yeni qəsəbələr salınmasına vəsait ayrılıb. Artıq Ağdamda məcburi köçkünlərdən ötrü hər cür şəraiti və müasir infrastrukturunu olan 16 qəsəbə salınıb. 4320 ailə təzə evlərə köçürülüb, onların kənd təsərrüfatı ilə məşğul olmalarına şərait yaradılıb, təmənnsiz

kredit verilib. Son dövrlərdə Ağdam ərazisində 24 yeni məktəb, 7 müasir tipli uşaq bağçası tikilib, 55,3 kilometr qaz xətti, 2 kilometr yeni yol çəkilib, kəndarası yolların bir hissəsi təmir edilib. Maraqlı bir rəqəm: 2003-cü ildən bəri 5270 ailə - 22.135 nəfər ağdamlı Quzanlı bölgəsinə qayıdıb. Əhaliyə tibbi xidmətin yaxşılaşdırılması üçün ruhi əsəb və vərəm dispanserinin tikintisi başa çatdırılıb, Quzanlıda yeni xəstəxana istifadəyə verilib. Habelə yeni uşaq xəstəxanasının və doğum evinin tikilməsi məqsədilə dövlət başçısının sərəncamı ilə 1 milyon manat ayrılıb. Azərbaycanda (yəqin ki, həm də dünyada) ilk dəfə olaraq kənd yerində - Quzanlıda Olimpiya İdman Kompleksi inşa olunub. Bu yaşayış məntəqəsi o qədər sürətlə inkişaf etdi ki, Prezident İlham Əliyev ona qəsəbə statusu verdi. İndi ağdamlılar tezliklə Quzanlıni şəhər kimi görmək arzusundadırlar. Bu sürətlə yəqin ki az zamanda istəklərinə çatacaqlar.

Ümumdaxili məhsul istehsalının artım tempinə görə neçə illərdir ki, Azərbaycan dünyada liderlik edir. Dünyanı silkələyən global maliyyə böhranı ölkəmizə təsir etmədi. Azərbaycan özünün enerji, nəqliyyat və ərzaq təhlükəsizliyini təmin edib, iqtisadi sahədə keçid dövrünü başa çatdırıb. Bütün bunlar beynəlxalq qurumlar tərəfindən təsdiqlənən uğurlarımızdır. Azərbaycanın qətiyyətli və prinsipial dövlət başçısı, düşünülmüş və uzaqgörən siyasət yürüdən lideri var.

Xalq - rəhbər birliyi nailiyyətlərin təməli olmaqla yanaşı həm də güvənc və fəxarət mənbəyidir.

Xalq sevdiyinə inanır, inandığını daim dəstəkləyir.

Bu birlik və dəstək dünyanın uğurları, bu günün ən çətin problemlərinin həlli, sabahkı daha xoş və firavan həyatımız deməkdir!

Bəxtiyar SADIQOV.